

๑๕๘๑
วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๙.๐๕

ด่วนที่สุด

ที่ พน 0608/ 767

กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถ. นนทบุรี ๑
อ. เมือง จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่องข้าวระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างบันทึกความเข้าใจเรื่องข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์ไทยกับกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์ พร้อมร่างคำแปล

1. ความเป็นมา

ฟิลิปปินส์ผูกพันสินค้าข้าวภายใต้ AFTA ไว้ในบัญชีสินค้าอ่อนไหวสูง มีอัตราภาษีปัจจุบันร้อยละ 40 ไปจนถึงปี 2012 (2555) ซึ่งตามข้อผูกพันฟิลิปปินส์จะต้องเจรจาอัตราภาษีสุดท้ายว่าจะลดเหลือเท่าใด โดยในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 41 ระหว่างวันที่ 13-14 สิงหาคม 2552 ณ กรุงเทพมหานคร ฟิลิปปินส์ยื่นข้อเสนอต่อการลดภาษีสินค้าข้าว โดยขอคงอัตราภาษีร้อยละ 40 ในปัจจุบันไว้จนถึง ณ วันที่ 1 มกราคม 2015 (2558) จึงจะลดลงเหลือร้อยละ 35 ซึ่งไทยได้แจ้งต่อที่ประชุมในเบื้องต้นว่ายังไม่สามารถตกลงได้ และต้องนำกลับมาพิจารณาต่อไป

กระทรวงพาณิชย์ได้นำเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2552 และครั้งที่ 2 วันที่ 13 พฤษภาคม 2552 โดยที่ประชุมมีมติว่าไม่สามารถรับข้อเสนอการลดภาษีของฟิลิปปินส์ได้ และจะยังไม่ให้สัตยบัน្ហความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) จนกว่าฟิลิปปินส์จะปรับปรุงการลดภาษี และหากฟิลิปปินส์ไม่สามารถปรับปรุงแผนการลดภาษีของตนได้ ต้องเจรจาให้ฟิลิปปินส์ชดเชยโดยการนำเข้าข้าวจากไทยจำนวน 367,000 ตัน (เท่ากับปริมาณนำเข้าจากไทยเฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง) จำแนกเป็นข้าวคุณภาพดี 50,000 ตัน ข้าวคุณภาพดีอีก 317,000 ตัน ตามที่ไทยเสนอไว้

ไทยและฟิลิปปินส์ได้มีการหารือสองฝ่ายตั้งแต่ระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูงจนสามารถสรุปร่างบันทึกความเข้าใจเรื่องข้าวระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวทั่วไปในปริมาณ 367,000 ตันจากไทยต่อปีซึ่งถือเป็นปริมาณขั้นต่ำที่ฟิลิปปินส์จะนำเข้าจากไทย เว้นแต่กรณีที่ราคาข้าวในตลาดโลกและ/หรือผลผลิตภายในประเทศทำให้ฟิลิปปินส์ไม่สามารถรักษาระดับการค้าข้าวดังกล่าว (เป็นความยืดหยุ่นเดียวที่ไทยให้ไวในการจัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่องนำเข้า ที่กับอินโดนีเซีย กรณีอินโดนีเซียขอใช้สิทธิ์ตามพิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษในสินค้าข้าวและน้ำดาล ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบ และไทยได้ลงนามกับอินโดนีเซียแล้วเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552) และหากฟิลิปปินส์จำเป็นต้องนำเข้าข้าวคุณภาพดี ฟิลิปปินส์ต้องให้ความสำคัญ

(priority) กับการนำเข้าข้าวคุณภาพดีจากไทยจำนวน 50,000 ตันซึ่งนับรวมอยู่ในปริมาณ 367,000 ตันด้วย

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการตระกูลนตรี

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550 มาตรา 190 วรรคสอง กำหนดว่า “หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง หรือมีผลลัพธ์ด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในกรณีนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว” และมาตรา 305(5) กำหนดว่า “การใดที่เกี่ยวกับการจัดทำหรือดำเนินการตามหนังสือสัญญาที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นอนไช้ได้ และมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 190 วรรคสามมาใช้บังคับ แต่ให้นำบทบัญญัติมาตรา 190 วรรคสาม มาใช้บังคับกับการดำเนินการที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป”

2.2 เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการตระกูลนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(3) กำหนดให้เรื่องที่ต้องเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะกรรมการตระกูลนตรีเพื่อพิจารณา

3. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยเป็นประเทศที่เหลือเพียงประเทศเดียวที่ยังไม่ได้ให้สัดยابันความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ซึ่งได้ลงนามไปด้วยแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ที่จะมา ประเทศไทย ทำให้จนบัดนี้ความตกลงฯดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ซึ่งล่าช้าไปกว่ากำหนดเดิมมาก และอาเซียนทุกประเทศได้แสดงความกังวลต่อความล่าช้านี้ เนื่องจากไทยต้องสรุปผลการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) เรื่องข้าวระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์เพื่อให้ฟิลิปปินส์ชดเชยกรณีฟิลิปปินส์จะลดการลดภาษีข้าวก่อนเพื่อรักษาผลประโยชน์ในสินค้าข้าวซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของไทย

4. สรุปสาระสำคัญบันทึกความเข้าใจ เรื่องข้าวระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ (MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU) BETWEEN THE MINISTRY OF COMMERCE OF THE KINGDOM OF THAILAND AND THE DEPARTMENT OF TRADE AND INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF THE PHILIPPINES)

ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวทั่วไปในปริมาณ 367,000 ตันจากไทยต่อปีซึ่งถือเป็นปริมาณขั้นต่ำที่ฟิลิปปินส์จะนำเข้าจากไทย เว้นแต่กรณีที่ราคاخ้าวในตลาดโลกและ/หรือผลผลิตภายในประเทศทำให้ฟิลิปปินส์ไม่สามารถรักษาดับการค้าข้าวดังกล่าว และหากฟิลิปปินส์จำเป็นต้องนำเข้าข้าวคุณภาพดี ฟิลิปปินส์ต้องให้ความสำคัญ (priority) กับการนำเข้าข้าวคุณภาพดีจากไทยจำนวน 50,000 ตันซึ่งนับรวมอยู่ในปริมาณ 367,000 ตันด้วย และภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้ จะมีความร่วมมือที่จะเป็นประโยชน์ต่อการค้าข้าวระหว่างกัน ได้แก่

- การแลกเปลี่ยนข้อมูลการค้า การผลิต การบริโภค และราคาข้าวระหว่างกัน

- การจัดตั้งกลไกในการหารือเพื่อส่งเสริมการค้าข้าวระหว่างกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- อำนวยความสะดวกด้านการเชื่อมโยงทางธุรกิจระหว่างผู้ส่งออก และผู้นำเข้า ของทั้งสองฝ่าย

5. ความเห็นชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ผลการเจรจาระหว่างไทยและฟิลิปปินส์เป็นไปตามดิบกนศ. แล้ว และกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้มีหนังสือสอบถามความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการคลัง ขณะนี้อยู่ระหว่างรอหนังสือตอบกลับการพิจารณา

6. ประเด็นเสนอคณะกรรมการร่วมตระหนึ่งเพื่อพิจารณา

(1) อนุมัติการลงนามใน MOU และนำ MOU เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ MOU ดังกล่าวข้างต้นมีผลใช้บังคับต่อไปตามข้อ 2

(2) มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามใน MOU ดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำที่ไม่ใช่สาระสำคัญใน MOU ดังกล่าว ขอให้ผู้ลงนามใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ ได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการร่วมตระหนึ่งเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

(3) มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามใน MOU ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการข้างต้น เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการร่วมตระหนึ่งโดย ด่วนด้วยจะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิวา นาดาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
โทร. 0 2507 7502
โทรสาร 0 2547 5616